

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Sanctuarium Crvcis Et Patientiae Crvcifixorum Et Crvciferorum

Bivero, Pedro de

Antverpiæ, M.DC.XXXIV.

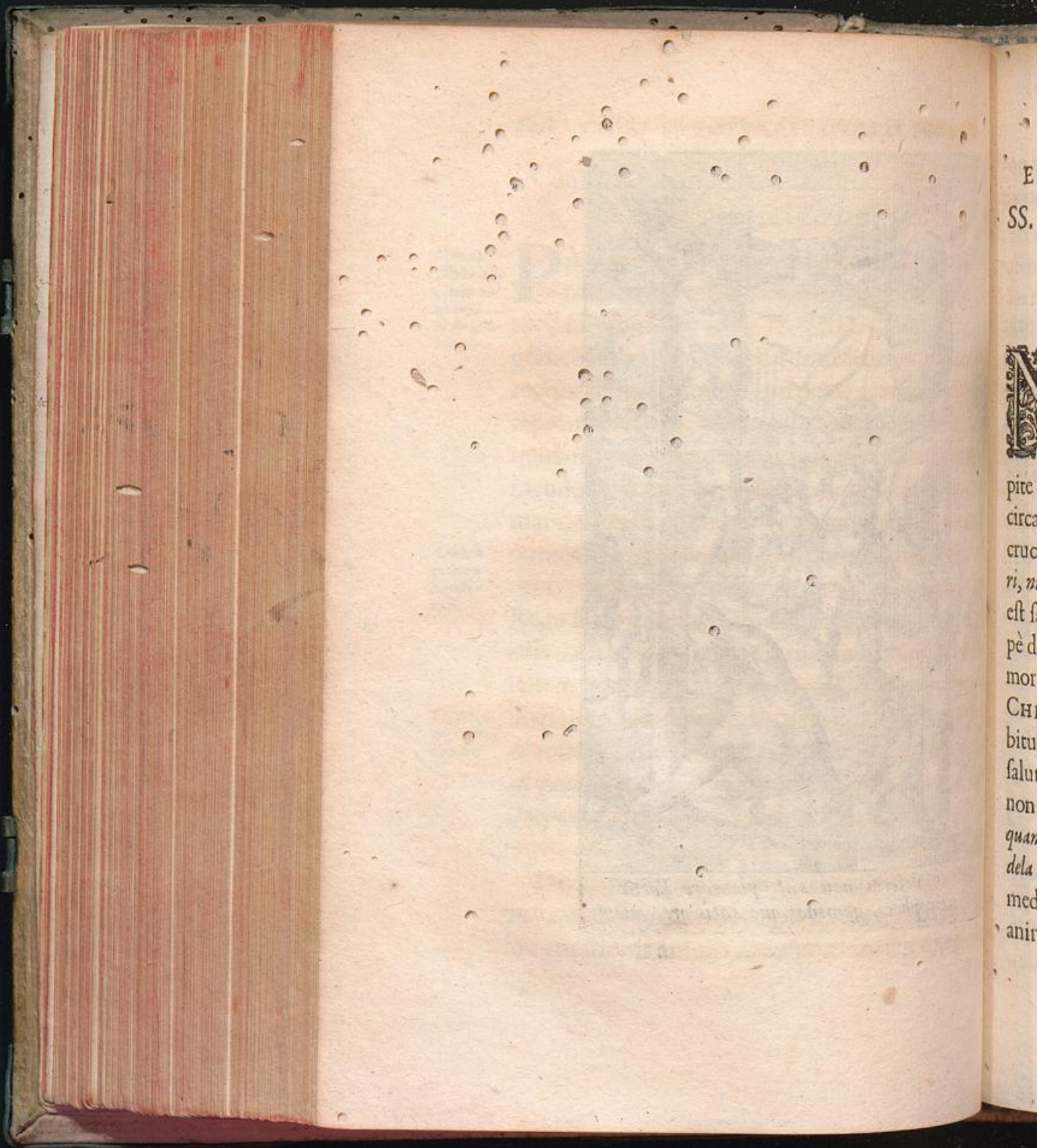
Emblematica Imago XXXVIII. SS. Leontii Et Carpophori Crvcifixorum
Explicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47616](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47616)

38. *Vni si veteres non sat plausere Poëta
Carpophoro, geminos quo satis ore canam?*

LAURELLER
CIS
E. P. L.

E
SS.

N

pit
circa
cruc
ri, m
est f
pè d
mor
CH
bitu
salu
non
quan
dela
med
anir

EMBLEMATICA IMAGO XXXVIII.

SS. LEONTII ET CARPOPHORI

CRVCIFIXORVM

EXPLICATA.

OBILES & illustres Medici LEONTIVS & CARPOPHORVS sub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus palo crucis alligati, lapidibus impetiti, telis confossi, capite demum plectuntur. Bona medicinae ars, quae circa vitam salutemque negotiatur. Praestantior ars crucis est, de qua Apostolus: *Mihi autem absit gloria, nisi in cruce Domini nostri IESV CHRISTI*, in quo est salus, vita, & resurrectio nostra. Ars Medica saepe deficit, saepe fallit ac fallitur, loco salutis & vitae morbum saepe auget, & mortem adfert. Quam alia CHRISTI crux est! numquam errat, numquam labitur, nec decipit aut decipitur, certum remedium salutis, vitae ac resurrectionis est. Canit hoc ipsum non nemo, inquit: *Crux est mundi medicina, per quam bonitas diuina facit mirabilia. Crux est optima medela contra zabolonis tela, valde salutifera.* Cedit ars medici cruci, qua sola caelestis Medicus vsus est, vt animas nostras sanaret & curaret. Salus nostrarum

Martyr. Menolog.

Gal. 6, 14.

Sympathia Christi, Leontij & Carpopphori Artis, cum curationis spiritalis.

animarum tunc perdita, cum proceres nature
stræ vetitum ligni fructum degustarunt. Nota
tunc temporis Deus lignum,

Ut medelam ferret inde,

Hostis unde laferat.

Recipe crucem, si sanus esse cupis. Sic monent
LEONTIVS & CARPOPHORVS, qui per passionem
crucis suæ in primis salutem propriam, dein vero
næ consulunt, & monent extrema pro salute
agenda. Facessant hinc profani Medici, quos da-
nat Concilium Lateranense c.22. *Cum anima
prestantior corpore, sub interminatione anathematis
bemus, ne quis Medicus pro corporali salute aliquid
to suadeat, quod in periculum anime conuertatur.*

CRUX LEONTII & CARPOPHORI, Crux
curandæ animæ.

*Instrumentum
artis
bene vi-
uendi.*

Luc 4, 23.

EVangelicum illud prouerbum, *Medice cura
ipsum*, in vnoquoque nostrum, qui medicum
propriam animæ est, locum habet, ut & illam
pa præseruet, & si lapsa interdum fuerit, animam
ægrotae succurrat. Quam difficilis & ardua ista
ratio sit, declarat Spiritus sanctus. *Pro iustitia
zare pro anima tua, & vsque ad mortem certa pro
tia, & Deus expugnabit pro te inimicos tuos. Non*

*Excitatio
laboran-
tis.
Eccli. 4,
33.*

agonizare pro corpore, sed, pro anima tua, vt & illa iusta ac sana fiat. Hinc illa vox Vitalis martyris ad Vrsicinum Medicum paululum in tormentis titubantem: *Vrsicine Medice, qui alios curare solitus es, caue ne te mortis aeternae iaculo conficias.* Composuit de medicina animae celebrem sermonem Augustinus, ex quo pauca hæc delibanda sunt. *Nostis, fratres charissimi, omnes homines sanitatem corporis querere. Quae quamuis sit bona, multò tamen melior est sanitas cordis. Unde omnes Christiani semper debent orare, vt anima incolumis ascendat in caelum. Nam qui solùm pro corporis sanitate sollicitè se gerit, similis est bestiis. Et quàm multi sunt, quod peius est, qui si infirmari cœperint corpore, dolent: si autem in anima non solùm vulnerentur, sed etiam moriantur, non solùm non dolent, sed nec sentiunt?* Addo & alia ex eodem Augustino in Psalm. 115. *Salus animae facit, vt fiat quod faciendum esse cognoscitur, & vsque ad mortem corporis, si hoc flagitat extrema tentatio, pro diuinorum testimoniorum veritate certetur.* Certarunt pro salute animae LEONTIVS & CARPOPHORVS, certemus & nos, vt spiritu valeamus. Legimus in libro Apophthegmat. sanctorum Patrum, quòd cum vrgeret matrem filius pro venia intrandi monasterium, ac diceret: *Saluare volo animam meam, tandem obtinuit.* Factus monachus, vixit gessitque se negligenter.

AR
CIS
E. P. L.

genter. Mortua est mater, & filius magna infirmitate
 vexatus, mentis excessum passus, raptus est ad iudicium,
 cui mater aderat, & aiebat; *Quid est hoc? Vbi sunt sermone
 tui, saluare volo animam meam?* Cuius filius ille rediit ad se,
 & vitam asperam egit: cuius que rogaretur vt sibi temperaret,
 respondit: *Si proprium matris mee sustinere non potui,
 quomodo CHRISTI, & Sanctorum accusationem & obuium
 nem poterō in die iudicij sustinere?*

CRUX LEONTII & CARPOPHORI, Crucis
 ægrotantium.

*Instrumen-
 tum artis
 bene mo-
 riendi.*

LEONTIVS & CARPOPHORVS affixi crucibus
 salutem animarum consulunt. Cùm ægritudo
 grauescit, omnes impedit functiones, vt vna tantum
 sit de spiritali valetudine cura. Antequam
 LEONTIVS & CARPOPHORVS crucibus affigere-
 tur, sanandorum corporum habebant curam: in
 vero crucifixi, Medici spiritalis sunt, & affixos leuiter
 monent, vt illam salutem velint, illam quaerant
 quæ in cruce & CHRISTO crucifixo posita est. Hic
 ille caelestis Medicus, de quo virgo Elisabetha Episto-
 la 7. scripsit ad sororem Bonon. *Sapiens Medicus
 concupiuit sanare languores anime vestre, primum appropin-
 quans acerbitatem, & postea leuiter palpans, & suam*

guentum imponens, & sic alligauit vulnera vestra, sicut
 olim venit Saluator sanare aegrotos. Nolite à vobis repelle-
 re Medicum salutis, quoadusque sanitatem recipiatis. Alli-
 ciendus est hic Medicus, non repellendus; vocandus,
 & etiam rogandus: CHRISTE sancte, nostra sa-
 luti amator, & curator nostrae aegritudinis, qui
 LEONTIVM atque CARPOPHORVM salutarem cru-
 cis artem docuisti, iuxta hanc salutis methodum
 medere animae meae, propitiare omnibus iniquita-
 tibus meis, sana animam meam, quia peccaui tibi. Quis-
 quis secundum salutarem artem crucis interiorius cu-
 pit sanari, curare non debet, si exteriorius morbis ve-
 xetur, quandoquidem medicina animae & spiritus ^{Excitatis}
 infirmitas corporalis est. Eapropter cum quidam ^{agrotan-}
 Monachus S. Ioannem Abbatem, vti refert in Vitis
 Patrum Hieronymus, rogaret, vt se à morbo & ar-
 dentissima febre, qua laborabat, liberaret, respon-
 sum accepit, Rem tibi necessariam cupis abicere. Vt enim
 corpora linimentis abluuntur à sordibus, ita animae languo-
 ribus aliisque huiusmodi castigationibus purificantur. Hanc
 tibi purgationem CHRISTVS è cruce offert, cum la-
 boras & aegrotas, recipe ac serua, qui quæris & af-
 fectas animo benè habere & valere.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Elevata
virtus
era Ek. ha-
ristia.*

Rex gloriosus princeps est medicina spiritus
lis, quæ sine crucis & passionis amaritudo
non fit, sed eius amaritudo mysterio Eucharistie
mirabiliter dulcescit. Amara potio melle & saccharo
rode sua acrimonia asperitateque remittit; remittit
quoque de rigore & seueritate sua crux laboriosa
non sola capiatur, sed cum melle & saccharo
Eucharistie sumatur. Hæc sacra Eucharistie virtus
est, vt amaritudinem tollat, & contra venenum
veneno infectas sagittas presentaneum antidotum
fit. Amara mors est, & eius iacula venenata
nino sunt, sed qui hunc partem manducat, dulcem
mortem, eiusque salutes sagittas experietur,
quas anima sana redditur. Ergo qui curandæ
mæ vacas, monente sic Iustiniano Serm. de Eucharistia

Vaticum. Hoc cibo sanctificato, hoc caelesti vtere pane, ne peregrinationis huius lassescas in via, neque spiritualis mortis incumbas articulo. Nec carnis nec spiritus mortis incumbit homo, qui cibo hoc sanctificato alitur pascitur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Curatur per corpus anima, cuius salus in cor-
poris infirmitate est. Aphorismus Dei est: *Vir-
tus in infirmitate perficitur*: & iuxta hunc aphori-
smum de se ipso Paulus loquitur: *Cum infirmor, tunc
potens sum*. Ne superbiret caro, & anima male habe-
ret, carnifex sibi Paulus erat, & se martyrio afficie-
bat. *Castigo, inquit, corpus meum, & in seruitutem re-
digo*. Cum morbida dominatur in corpore qualitas,
donec illa subiiciatur, ægrotat necessario homo, &
dum prauitas carnis humanæ dominium habet in
animam, necesse est, vt spiritus malè valeat: ac pro-
inde castigandum corpus est, donec in debitam re-
digatur seruitutem, ex qua salus tota pendet. Car-
nem suam morbidam nouerat Rex, qui dicebat,
Non est sanitas in carne mea; & vt saluti animæ suæ
consuleret, minimè sibi parcebat, qui & aiebat:
Castigatio mea in matutinis.

*H. nor alit
artem be-
ne uiuen-
di & mor-
riendi.*
1. Cor. 12,
19.

1. Cor. 9,
27.

Psal. 37. 4.

Psal. 72,
14.

Hæc punitio & castigatio similis est martyrio,
quod multiplex & varium pro varietate pœnarum,
quibus addicit se homo, vt propriæ animæ consu-
lat, & prouideat valetudini. Multiplex hoc marty-
rium vna CHRISTI CRUX importat, cum dicat Pau-
lus:

Y y 2

lus:

Gal. 6. 14. *lus: Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini IESV CHRISTI, in quo est salus, vita, & resurrectio nostra, per quam saluati ac liberati sumus. Vbi crux Dominica est, ibi salus, ibi vita, ibi saluatio, ibi corona, ibi laureola est. Nec coronabitur, nisi per corporis detrimenta fecerit homo curationem animae suae, & per carnis infirmitatem salutem spiritus quaesierit & obtinuerit. Quasiuit & obtinuit curationem suae animae per carnis detrimenta Iustinianus, qui extremo suo morbo dolebat ita sibi providere, dicebat: En quanta ob huius sacri vilis sanitatem periturus, cum interea pauperes CHRISTI non panem, ne stratum, non ignem habent, vbi calefiant.*

*Extrema
verba morientis.*

Prodeant in publicum spectaculum Zoticorum Discipuli; in quibus, velut in speculo, festinantis & agrotantis forma conspicitur.

Y

39

EM